

SLAĎOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ NABÍDKY S POTŘEBAMI TRHU PRÁCE

PILOTNÍ INFORMAČNÍ PRODUKT PRO POTŘEBY SEKTOROVÝCH RAD

ANALÝZA VZDĚLÁVACÍHO OBORU „STROJÍRENSTVÍ“

- Zakázka:** Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
- Projekt:** Koncept
- Dodavatel:** Národní vzdělávací fond, o.p.s.
úsek: Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání
- Realizační tým:** Věra Czesaná – vedoucí realizačního týmu
Jiří Braňka, Zdeňka Matoušková, Marta Salavová, Martin Bakule

P1 - Finální verze produktu

30. 3. 2012

Projekt	Koncept
Zakázka	Zajištění koncepčního řešení v oblasti sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce, monitoringu dalšího vzdělávání včetně pilotního ověřování a realizace vybraných aktivit v těchto oblastech
Zadavatel	NÚV
Aktivita	2 C - Zpracování a ověření informačních produktů pro dvě skupiny odběratelů
Etapa plnění	Finální verze produktu

ÚVOD

Cílem tohoto informačního produktu je poskytnout uživatelům – sektorovým radám (SR) a jejím jednotlivým členům – informace o současném a očekávaném vývoji v dostupnosti osob, které disponují odpovídající kvalifikací, která je rozhodující pro rozvoj daného sektoru. Tento informační produkt bude využíván jako podklad pro uzavírání sektorových dohod. Analýza oboru zahrnuje jak informace o tomto oboru (vývoj počtu absolventů, počet studentů v jednotlivých ročnících tohoto oboru, projekce počtu absolventů do roku 2015), tak informace o profesích, pro které je daný vzdělávací obor nejvhodnější.

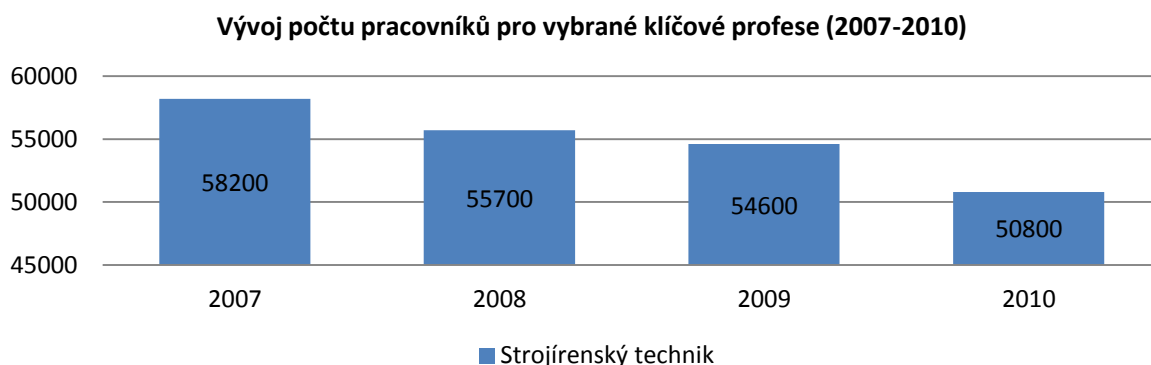
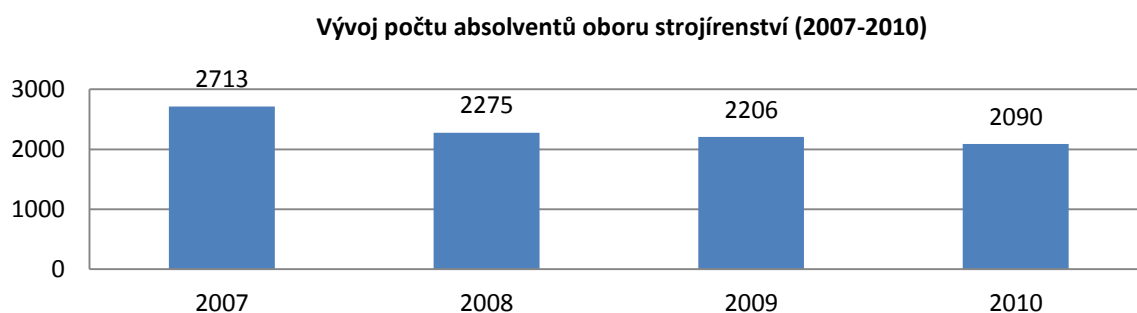
Informace o profesích zahrnují vývoj počtu zaměstnanců, mediánovou mzdu a její porovnání s kvalifikačně podobně náročnými profesemi, míru nezaměstnanosti, věkovou strukturu a podobně. Tyto informace jsou určitými indikátory atraktivity profesí (nebo profesních skupin) pro absolventy škol a pomáhají identifikovat riziko, zda absolventi po vystudování příslušného oboru budou mít zájem najít uplatnění v těchto profesích či profesních skupinách.

Vyhodnocení této atraktivity, stejně jako rizik a příležitostí pro vzdělávací obor je zpracováno formou krátkého analytického textu. Všechny informace jsou zpracovány na národní úrovni, v některých případech (struktura zaměstnanosti, vývoj absolventů) jsou k dispozici i regionální data.

ANALÝZA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

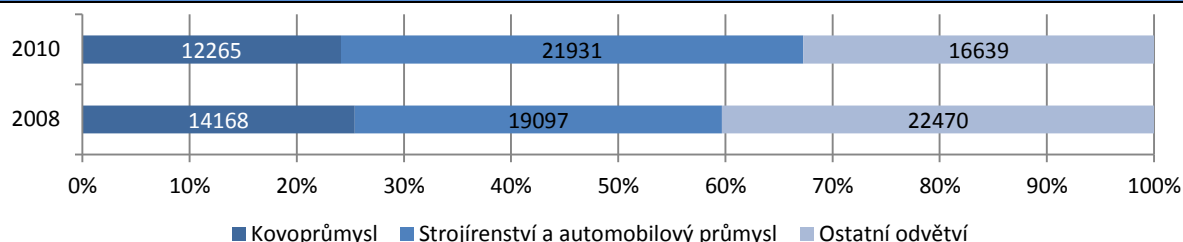
Název oboru vzdělání	Strojírenství	
Kód oboru vzdělání (KKOV)	23-41-M	
Stupeň oboru vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou	
Klíčové profese (typové pozice), pro které je optimální tento obor vzdělání		
Název	KZAM	CZ-ISCO
Strojírenský technik	3115	3115

Situace na trhu práce a vývoj počtu absolventů

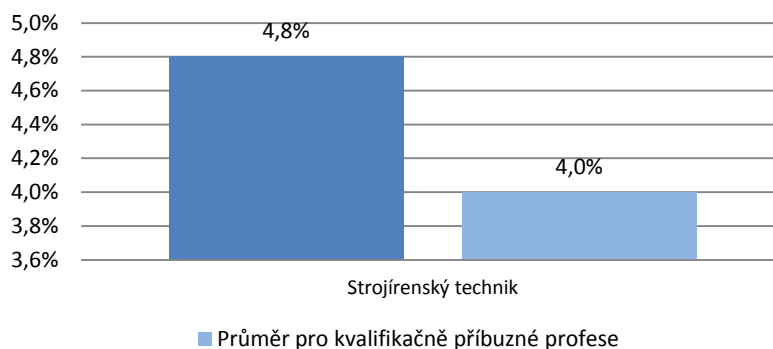
Komentář: Počet absolventů od roku 2007 klesal, přičemž k největšímu snížení došlo již v roce 2008. Mírně poklesla i celková zaměstnanost strojírenských techniků.

Zaměstnanost podle odvětví

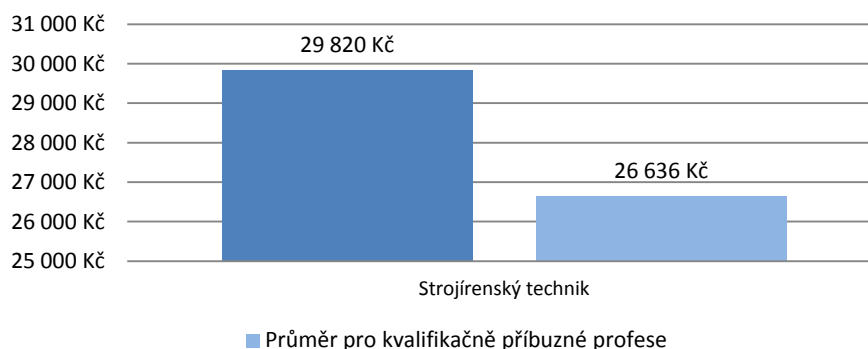
Komentář: Strojírenství a automobilový průmysl jsou nejdůležitějším zaměstnavatelem této profesní skupiny a spolu s kovoprůmyslem se na její zaměstnanosti podílí z více než dvou třetin. Nová pracovní místa pro strojírenské techniky vznikají především v automobilovém průmyslu.

Situace na trhu práce pro klíčové profesní skupiny – míra nezaměstnanosti

Komentář: Uplatnění na trhu práce pro danou profesní skupinu je poměrně dobré, i když přeci jen o něco horší, než jaký je průměr pro kvalifikačně příbuzné profese. Rovněž podíl uchazečů na 1 volné místo (8,9:1) naznačuje, že uplatnění strojírenských techniků není v současné situaci na trhu práce až tak jednoduché.

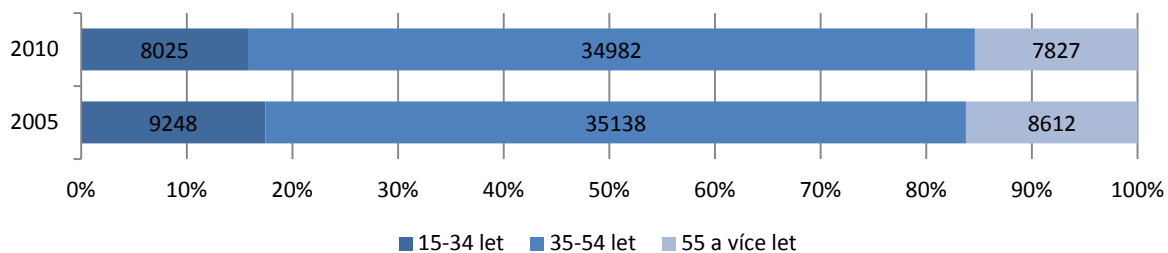
Mzdová atraktivita (mediánová mzda, 4q 2010)

Komentář: Mzdové ohodnocení je nadprůměrné (v porovnání s průměrem pro kvalifikačně podobně náročné profese).

Věková struktura

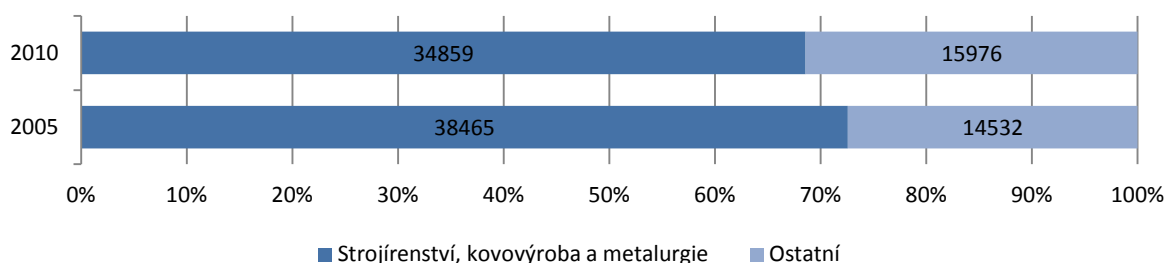
Vývoj věkové struktury 2005-2010

Komentář: Věková struktura u této profesní skupiny poměrně dobrá a ani se s postupem času příliš nezhoršuje.

Vzdělanostní struktura

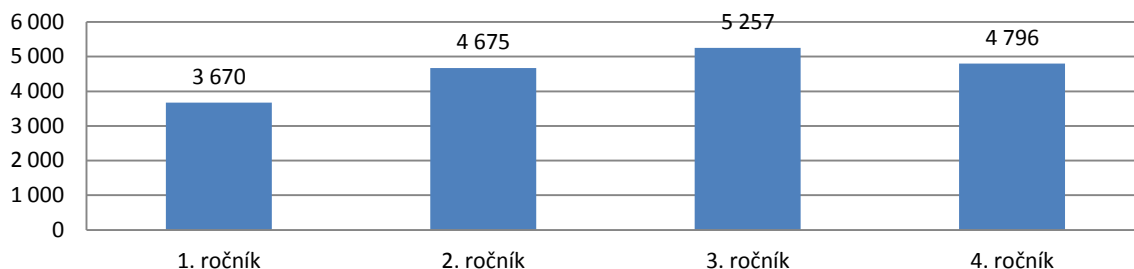
Vývoj vzdělanostní struktury (obor vzdělání) 2005-2010

Komentář: Strojírenští technici mají v optimálním případě vzdělání ve skupině oborů studia „strojírenství, kovovýroba, metalurgie“. Podíl této skupiny oborů se mezi strojírenskými techniky mezi roky 2005-2010 sice mírně snížil, o velkém posunu se však hovořit nedá. Obecně platí, že pokud podíl optimálního oboru vzdělání klesá, má profesní skupina nedostatek absolventů škol. Zatím tato situace není až tak jednoznačná, v příštích letech však ke zhoršení pravděpodobně dojde.

Počet studentů v jednotlivých ročnících učebního oboru

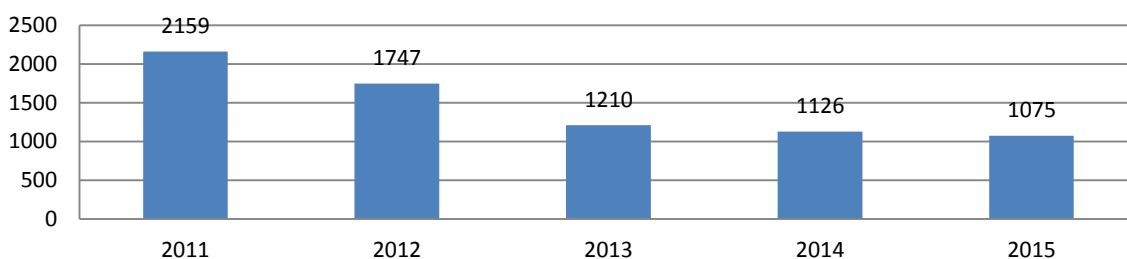
Počet studentů v jednotlivých ročnících v roce 2010/2011 (KKOV 23 - Strojírenství, strojírenská výroba)

Komentář: V dalších letech se očekává zhoršení dostupnosti absolventů pro strojírenské obory. Počátek tohoto trendu je patrný již při pohledu na počet studentů v jednotlivých ročnících pro strojírenské obory s maturitní zkouškou. Do prvního ročníku nastoupilo o 20 % méně studentů, než v předcházejícím roce a v porovnání s rokem 2008/2009 jde o pokles již o 30 %.

Projekce absolventů nevhodnějšího studijního oboru do roku 2015

Projekce počtu absolventů oboru strojírenství (2011-2015)

Komentář: Úbytek počtu absolventů v období 2011-2015 bude značný a dosáhne až 50. To je velmi dramatická změna, která během pěti let silně zhorší vyhlídky zaměstnavatelů najít kvalitní uchazeče. V současné době a v několika příštích letech tento problém zřejmě nebude pocíťován tak silně.

Hodnocení atraktivity profese a vzdělávacího oboru

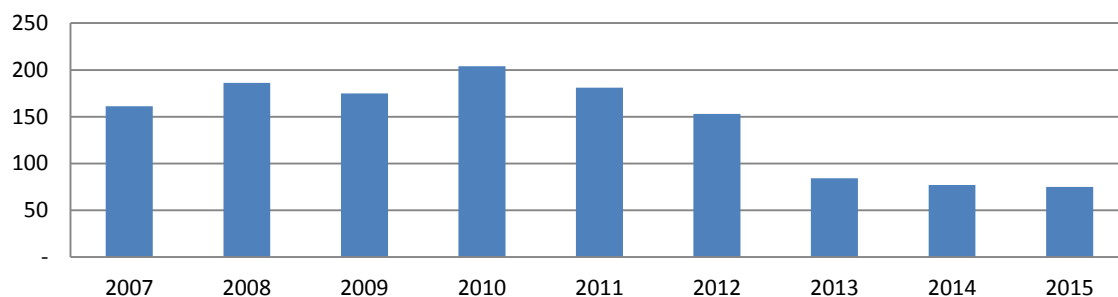
Vzdělávací obor je optimální pro uplatnění zejména v profesní skupině „Strojírenští technici“. Jedná se o uplatnění poměrně atraktivní, často v automobilovém průmyslu a i přes složitou situaci na trhu práce s poměrně dobrými vyhlídkami. Demografické změny velmi negativně ovlivní dostupnost absolventů v příštích letech, takže uplatnění osob s tímto oborem vzdělání by mělo být velmi dobré – a to i v případě návratu recese.

Regionální data

Jen ve čtyřech krajích ČR jsou tyto profesní skupiny zastoupeny ve větším počtu (nad 4 tisíce osob). Vzhledem ke koncentraci automobilového průmyslu není překvapivé, že Středočeský a Moravskoslezský kraj jsou z tohoto pohledu nejvýznamnější.

Kraj	Zaměstnanost 2010	Změna zaměstnanosti 2005-2010
Středočeský kraj	8900	+37%
Moravskoslezský kraj	7100	-5%
Královéhradecký kraj	4600	+53%
Jihomoravský kraj	4500	-22%
Jihočeský kraj	3500	+3%

Dosavadní vývoj a projekce počtu absolventů - příklad Jihočeský kraj (obor strojírenství) 2007-2015

Komentář: ještě v roce 2012 přijde na trh práce v tomto studijním oboru více než 150 absolventů, v dalších letech však dojde k poklesu až na polovinu tohoto počtu. Z obrázku je patrné, že roky 2008-2011 jsou z hlediska počtu absolventů poměrně silné, což je jeden z důvodů, proč se při klesající poptávce v recesi zhoršila jejich uplatnitelnost.